

Πρόγραμμα Ψυχοεκπαίδευσης Γονέων & Φροντιστών σχετικά με τις Καταστάσεις Αυτιστικού Φάσματος: CYGNET

Αυγή Βιτανίδη

Ειδική Παιδαγωγός, Λογοθεραπεύτρια avgi@vitanidi.gr

Επισκόπηση

- 🔲 Ιστορικό -Αρχές Προσέγγιση
- Baσικό πρόγραμμα Core program
- Υποστήριξη Αδελφών (Cygnet for Parents: Supporting Siblings)
- Εφηβεία, Σεξουαλική Ευεξία και Σχέσεις (Cygnet for Parents: Puberty, Sexual Wellbeing and Relationships – PSR)
- 🔟 🖟 ποτίμηση προγράμματος Συμπεράσματα

Ιστορικό

- Οι γονείς των παιδιών στο αυτιστικό φάσμα αντιμετωπίζουν τις συνηθισμένες προκλήσεις της γονεϊκότητας και αρκετές περισσότερες.
- Περιφέρεια του Bradford το Δεκέμβριο του 2002 διάνθισε ένα Σχέδιο Δράσης για να παρασχεθεί κατάλληλη υποστήριξη και εκπαίδευση για τις οικογένειες.
- Η άποψη ενισχύθηκε και από το Εθνικό Σχέδιο για τον Αυτισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2003.

Η ΠΛΟΕΣ / Ε.ΨΥ.ΜΕ. (Εταιρεία Ψυχοκοινωνικών Μελετών) έχει τα αποκλειστικά δικαιώματα του Cygnet Programme για την Ελλάδα.

Αρχές

To Cygnet:

- αναγνωρίζει τους γονείς ως τους πλέον ειδικούς
- οικοδομεί πάνω στη γνώση των γονέων για τις θετικές τους εμπειρίες από τη εξέλιξη του παιδιού.
- βασίζεται στη χρήση της διαθέσιμης γνώσης πάνω στον αυτισμό για να διδάσκει τεχνικές διαχείρισης συμπεριφοράς
- έχει πολυποίκιλη μορφή και πρακτικές εφαρμογές
  - προάγει την ανάπτυξη ενός αμοιβαία υποστηρικτικού περιβάλλοντος

Πρόγραμμα Cygnet - Cygnet Core Programme

- Συντονίζεται από 2 εκπαιδευμένους στην μέθοδο επαγγελματίες
- Δομείται σε ομάδες έως δώδεκα ατόμων αλλά μπορεί να εφαρμοστεί κατά περίπτωση και σε ατομικό επίπεδο
- Περιλαμβάνει θεωρητικό πλαίσιο, βίντεο και βιωματικές ασκήσεις έτσι,
   ώστε να γίνεται πιο ευχάριστο και κατανοητό
- Πραγματοποιείται σε έξι τακτικές τρίωρες συναντήσεις και μια follow-up
   τρεις μήνες μετά

Στόχοι Ψυχοεκπαίδευσης & Υποστήριξης

CYGNET: ομάδα υποστήριξης γονέων και φροντιστών:

- κατανόηση της διαταραχής
- την ερμηνεία των συμπεριφορών
- απόκτηση στρατηγικών
- συμμετοχή στη θεραπευτική διαδικασία
- γνωριμία των συμμετεχόντων μεταξύ τους
  - ενημέρωση για τους φορείς και τους πόρους

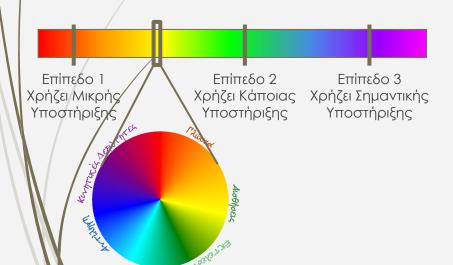

Αυτισμός και διάγνωση

- Η εμπειρία και τα συναισθήματα της διάγνωσης
- Καταστάσεις Αυτιστικού Φάσματος

WY TRANSTHER

- → ΚΟΥΙΖ! Ο Αυτισμός είναι . . .
- Δεδομένα επιπολασμού και συχνότητας, συννοσηρότητα
- Ακούν και βλέπουν τις εμπειρίες ατόμων με αυτισμο

Επικοινωνία

- ||; • ||c>c+
- Πως;Γιατί;

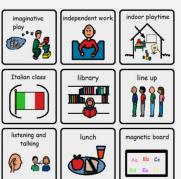
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΟΥΜΕ

- Τα επίπεδα που συνθέτουν το λόγο
- Γλωσσικές ιδιομορφίες
- Χαρφκτηριστικά του λόγου

Στρατηγικές:

- 👆 Οπτικά βοηθήματα teacch
- → Κοινωνικές ιστορίες φωτο social stories
- → Ιστορίες με σκίτσα

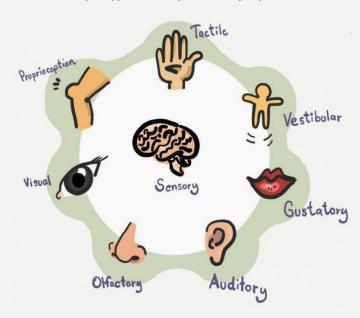

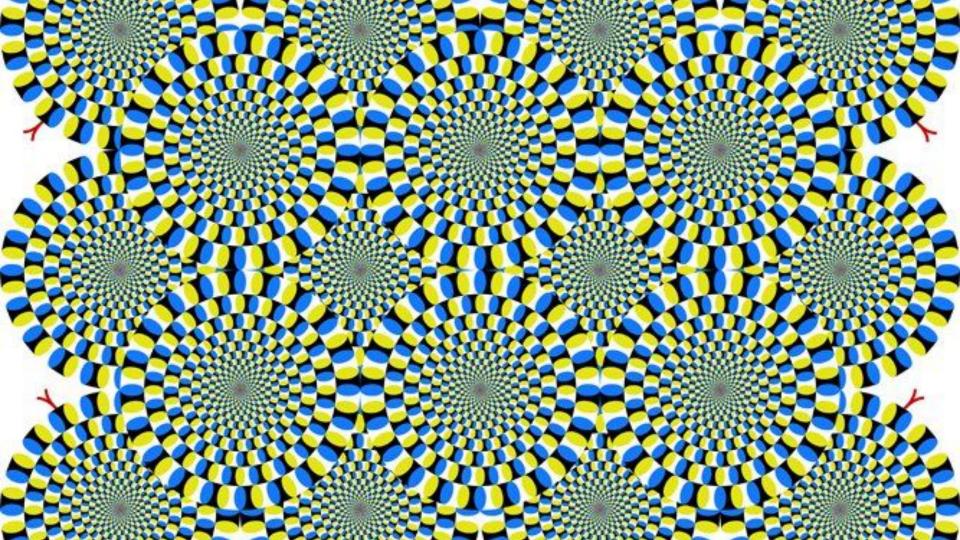
Αισθητηριακά θέματα

- Τι είναι οι αισθήσεις;
- Πως λειτουργούν;
- Τι μπορεί να συμβαίνει σε άτομα με ΚΑΦ;

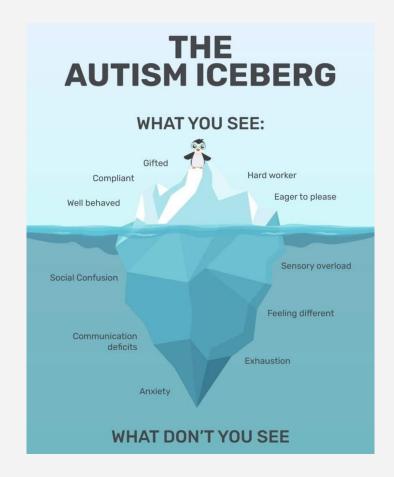
Αυτισμός & Αισθητηριακή Επεξεργασία

Κατανόηση συμπεριφοράς

- Κατανοώντας την συμπεριφορά
- Ποιες είναι οι βασικές δυσκολίες στιςΚΑΦ
- Υποκείμενες δυσκολίες αισθητηριακής επεξεργασίας και ρύθμισης
  - 👉 Αρχή του Παγόβουνου
  - → Αξιολογώντας τη συμπεριφορά
  - → Κίνητρα

Διαχείριση Συμπεριφοράς

- → Σωνθήκες (S)
- ★ Παράγοντες πυροδότησης (T)
- →/ Πράξεις (A)
- → Αποτελέσματα (R)
- ➤ Στρατηγικές Διαχείρισης Συμπεριφοράς
- → Πινακες επιβράβευσης

Στόχοι:

- → Μικροί (Συγκεκριμένοι)
- → Μετρήσιμοι
- → Ефіктоі
- → Ρεαλιστικοί
- → Χρονικά προσδιορισμένοι

(Zarkowska and Clements, 1994)

Συνάντηση ελεύθερου θέματος

- 🔲 για απορίες
- για να κλείσουν αυτές οι εκκρεμότητες

Συνάντηση 7η

- 3 μήνες μετά συνάντηση ανατροφοδότησης
- ον συντονιστές θα αποκτήσουν μακροπρόθεσμα αποτελέσματα από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης της αυτοπεποίθησης
  - ευκαιρία να ανταμώσουν εκ νέου

Υποστήριξη Αδελφών για γονείς

Η πρόσθετη αυτή συνάντηση έχει σαν στόχο οι γονείς να:

- αναγνωρίσουν τις ανάγκες των άλλων μελών της οικογένειας
- αναπτύξουν πρακτικές στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιήσουν με τα αδέλφια
- κατανοήσουν θετικές και αρνητικές συνέπειες των αδελφικών σχέσεων στις διάφορες ηλικίες και στάδια ανάπτυξης
- υποστηριχθούν από ένα περιβάλλον αμοιβαίας κατανόησης

Εφηβεία, Σεξουαλική Ευεξία και Σχέσεις

 Οι 3 θεματικές ενότητες σκοπό έχουν να αναπτύξουν καλύτερη κατανόηση και μεγαλύτερη αίσθηση αυτοπεποίθησης αναφορικά με θέματα που αφορούν:

Εφηβεία

- → Τι είναι η εφηβεία
- → Αντίληψη του σώματος
- → Φροντίδα του σώματος
- → Έκθεση του σώματος (που και πότε;)

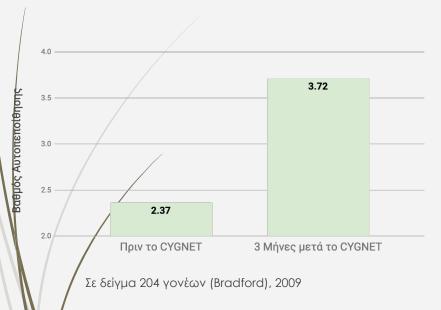
Σεξουαλική ευεξία

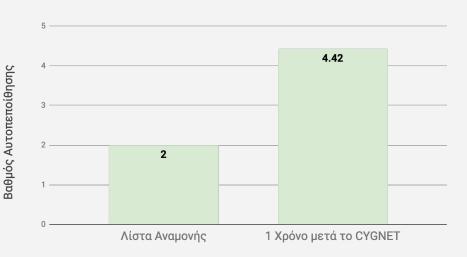
- → Τι σημαίνει σεξουαλικότητα;
- → Αυνανισμός
- → Σεξ και νομοθεσία
- → Αγγίγματα και προσωπικός χώρος

Σχέσεις

- → Είδη σχέσεων
- → Χτίζοντας μία σχέση
- → Συναισθήματα
- → Κοινωνική αλληλεπίδραση
- → Ασφάλεια και εκφοβισμός

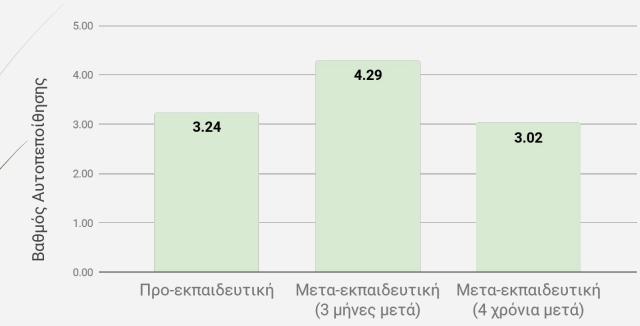
Αποτελεσματικότητα CYGNET

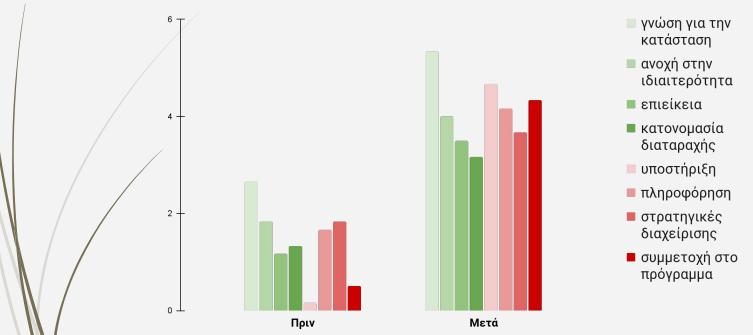
Northumbria University, 2008, δείγμα 12 γονέων σε σχέση με τους 9 που ήταν στη λίστα αναμονής.

Ανάγκη αρραγούς υποστήριξης γονέων

Αποτίμηση του προγράμματος Cygnet, αρραγής υποστήριξη γονέων και φροντιστών σχετικά με τις Κ.Α.Φ. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Αυτισμό: «Δυνατότητες και προκλήσεις» Ελληνικό Επιστημονικό Δίκτυο για τις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (Ε.Ε.Δ.Δ.Α.Φ.) Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό Ν. Λάρισας 13 Οκτ 2017 - 15 Οκτ 2017

Υποστήριξη Αδελφών με ΔΑΦ

Υποστήριξη Αδελφών παιδιών με ΔΑΦ: Μια ομαδική ψυχοεκπαιδευτική προσέγγιση

8ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Αυτισμό, Ελληνικό Επιστημονικό Δίκτυο για τις Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (Ε.Ε.Δ.Δ.Α.Φ.), Ελληνική Εταιρία Προστασίας Αυτιστικών Ατόμων (Ε.Ε.Π.Α.Α.), Παράρτημα Θεσσαλονίκης 13 Οκτ 2023 - 15 Οκτ 2023

συνάμα..

- Η στενή αναπτυξιακή παρακολούθηση των αδελφών εντάσσεται στο πλαίσιο της δευτερογενούς πρόληψης*.
- Με δεδομένο ότι η ομαδική προσέγγιση αδελφών είναι στοχευμένη σε επιλεγμένη ομάδα κινδύνου, θα μπορούσε να περιορίσει τον επιπολασμό της διαταραχής;

[#] Green J et al. Intervention for Infants at Risk of Developing Autism: A Case Series. (2013).
https://doi.org/10.1007/s10803-013-1797-8.
Steiner A.M. et al. Pivotal Response Treatment for Infants At-Risk for Autism Spectrum Disorders: A Pilot Study. (2013).
https://doi.org/10.1007/s10803-012-1542-8

Σας ευχαριστούμε

Η εκπαίδευση για τις οικογένειες πρέπει να είναι συνεχιζόμενη καθώς οι

ατομικές ανάγκες αλλάζουν σύμφωνα με την ηλικία και τις περιστάσεις. 🤊

Εθνικό σχέδιο για τον Αυτισμό, Ηνωμένο Βασίλειο, 2003

Αυγή Βιτανίδη

avgi@vitanidi.gr

